Vrijdag 12 Mei 1944 — DAGBLAD — 61ste Jaargang No. 4205

AMIGOE DI CURAÇAO

VOOR BETER GRAVEERWERK ED. H. RAGHUNATH | Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld.. | Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog Redactie-adres Consciëntiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad. | Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38. | ED. H. RAGHUNATH Madurostr. 26., tel. 1397 UW JUWELIER

Het scherm gaat op.

Groot Geallieerd offensief in Italië begonnen.

Franse kust schokt onder de bommen; onophoudelijke stroom van vliegtuigen over het Kanaal.

Organisatie voor het bestuur in bevrijde gebieden gereed

STIMSON OVER DE DUITSE LUCHTMACHT.

De Noordamerikaanse Secretaris van Oorlog Henry Lewis Stimson zeide op een persconferentie, dat de Duitse vliegtuigsterkte gestadig afneemt niettegenstaande de doeltreffendheid van de nazies in het herstellen van beschadigde fabrieken, het improviseren van middelen en het gebruiken van nieuwe tactieken om de reserve aan vliegtuigen te bewaren. Hij zeide, dat het Duitse transportsysteem in Noord-West Europa ernstig geschokt schijnt te zijn. Ook zeide hij, dat de Duitse jagers sporadisch tegenstand bieden, maar dat de Duitsers een belangrijke strijdmacht bijeen kunnen garen wanneer de bombardementen belangrijke installaties bedreigen (Washington, (AP) 11.5).

3000 VLIEGTUIGEN.

Met 3000 vliegtuigen en naar schatting 5400 ton bommen hebben de Geallieerde luchtstrijdkrachten op de 27e dag van het vóór-invasie lucht-offensief Hitlers militaire installaties en spoorwegsysteem nog verder helpen ontwrichten. Behalve de nachtelijke aanvallen van de Raf hebben overdag nog Noordamerikaanse Liberators, geëscorteerd door Thunderbolt, Mustang en Lightning gevechtsvliegtuigen drie vijandelijke spoorwegcentra gebombardeerd. Andere bommenwerpers bestookten vliegvelden en militaire installaties. Britse Mitchells en Bostons troffen de spoorweg-faciliteiten te Douai in Noord-Frankrijk. Noordamerikaanse tweemotorige Marauders en A-20 Havons vielen de vliegvelden te Beaumont, Le Roger en Cormilles en Vezin nabij Parijs aan. In de namiddag hadden zij het weer gemunt op militaire doelen langs de kust van Noord-Frankrijk. De radio van Vichy zeide, dat Orleans werd gebombardeerd (Londen, (AP) 11.5).

HET BESTUUR OVER DE BEVRIJDE GEBIEDEN.

Hugh Moore seint van ergens in Groot Brittannië:

Generaal Eisenhower heeft een organisatie welke gereed is Duitsland binnen te rukken met de troepen en dorpen, steden, ja het gehele Reich met ijzeren krijgershand te besturen. Dit werd duidelijk aan de correspondenten bij een speciaal georganiseerd bezoek aan dit oefencentrum voor de afdeling burgerlijke zaken, welke Duitsland op militaire wijze zal regeren zoals de Geallieerde militaire regering in Italië doet.

Behalve in Duitsland is de afdeling burgerlijke zaken gereed om tijdelijk op te treden in Frankrijk, Nederland en andere bezette landen in West-Europa, doch niet als militaire regering aangezien die landen hun eigen regeringen hebben, die met ons geallieerd zijn.

Een zegsman gaf de volgende uiteenzetting van de werkzaamheden:

Vriendschappelijke landen.

Met de gevechtstroepen zal een groep van 10 tot 44 officieren van de burgerlijke zaken een dorp, provincie of stad binnentrekken in gezelschap van de vertegenwoordigers der uitgeweken regering, welke in het geval van Frankrijk het Comité voor de Nationale Bevrijding van De Gaulle is. Eerst zullen de Quislings, pro-nazies, samenwerkers, Vichy-mannen etcetera worden afgezet en betrouwbare autoriteiten in hun plaats gesteld. Te dien einde hebben België en Luxemburg reeds zwarte lijsten voorgelegd van de ongewensten. De groep begint dan de vriendschappelijke regering te helpen met het voeden der hongerigen, het behandelen der zieken, het herstellen van het burgerlijk leven en het reorganiseren van de diensten zoals waterleiding, gerechtshoven en transportsystemen. Intussen zal getracht worden de eigen regering van het volk zo spoedig mogelijk in ere te herstellen.

Duitsland met Oostenrijk mogelijk inbegrepen.

Hier moet de afdeling burgerlijke zaken als militaire regering aan de macht blijven tot een soort na-oorlogse commissie de taak overneemt. Intussen moet rekening gehouden worden met allerlei moeilijkheden in de bevrijde gebieden, zoals anti-nazies in de interneringskampen die eisen om naar huis terug te keren, de jeugdbeweging welke opgevoed is volgens de nazie-leer en naar verwachting ondergronds zal gaan, de vijandige bevolking, sabotage enz.

Elk lid van elke groep zal elk wapen moeten kunnen bedienen dat ter beschikking wordt gesteld van de afdeling burgerlijke zaken, het tommygeweer inbegrepen.

Het Duitse probleem zal eenvoudiger zijn indien — naar men hoopt — onder de ambtenaren mensen gevonden kunnen worden die bekwaam en betrouwbaar zijn en zelfs leden van de naziepartij die er slechts in kwamen om hun betrekking te behouden. Gelijk in Italië zal van hun diensten gebruik worden gemaakt hoewel de grootste nauwlettendheid betracht zal moeten worden.

Zoowel Noordamerikanen als Britten oefenen hier onder Kolonel Dillard, vroeger Assistent Deken van de Universiteit van Virginia en rechtsgeleerde, die de leiding van het oefencentrum heeft. De andere Geallieerde landen hebben hun eigen instellingen waar de mensen worden opgeleid. Formele overeenkomsten voor het bestuur in bevrijd Noorwegen, België en Nederland zijn bijna gereed om ondertekend te worden. Deze overeenkomsten zullen door elk van deze landen aan de ene zijde gesloten worden met Groot Brittannië en de Verenigde Staten aan de andere zijde (Ergens in Groot Brittannië, (AP) 11.5).

HOOFD DER COMMANDO'S.

Het Hoofdkwartier voor Gecombineerde operaties maakte bekend, dat Generaal Majoor R. G. Sturges van de Koninklijke Britse Mariniers en een veteraan van de slag bij Gallipoli in Wereldoorlog I is gesteld aan het hoofd van Groot Brittannië's befaamde Commando's. Sturges is 52 jaar oud en heeft een lange dienst in de marine achter zich. Hij had het bevel over de bezettingstroepen op IJsland en Madagascar. (Londen, (AP) 11.5).

GROTE SCHADE IN SEBASTOPOL.

Majoor Victor J. Koroteiv, de eerste correspondent die Sebastopol binnenkwam, zeide, dat ontzaggelijke schade is aangericht in de stad. Het centrum is geheel verwoest, zeide hij. Slechts enkele buitenwijken zijn „gedeeltelijk intact" gebleven (Moskou, (AP) 11.5).

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

„Op 11 Mei hebben onze troepen op het bruggehoofd op de rechteroever van de Dnjester ten Noord-Westen van Tiraspol aanvallen afgeslagen welke gedaan werden door strijdkrachten van vijandelijk voetvolk en tanks en hen hevige verliezen in manschappen en materiaal toegebracht. Er vonden geen belangrijke veranderingen plaats aan andere sectoren van het front. Op 10 Mei ontwrichtten of vernielden onze troepen aan alle fronten 74 Duitse tanks, 45 Vijandelijke vliegtuigen werden neergehaald in luchtgevechten en door het afweervuur" (Londen, (AP) 11.5).

ORLEMANSKI TERUG.

De Priester, die naar Rusland ging voor een bezoek van twaalf dagen en hierdoor opschudding veroorzaakte over de gehele wereld is Woensdagavond in Seattle aangekomen. Hij zeide, dat de conferenties met de Sovjet-leiders „zeer succesrijk" waren. Pastoor Stanislaus Orlemanski wilde geen ander commentaar leveren dan te zeggen, dat „op de juiste tijd en plaats" een verklaring zal worden afgelegd. Hij gaf te kennen, dat de missie nog niet voleind is en dat er nog verder werk te doen valt (Seattle, (AP) 11.5).

HERGROEPERING GEALLIEERDE TROEPEN IN ITALIË

De aanval op de Zuidelijke muur van Hitlers vesting.

Een speciaal communiqué uit Napels deelt mede, dat de hergroepering van de geallieerde legerscharen in Italië thans voltooid is. De vijand is niet tussen beide gekomen, doordat de luchtmacht voortdurend dekking bood, terwijl patrouilles in volle actie waren. Enorme treinladingen mensen en materiaal werden vervoerd en alles ging soepel.

Om 23 uur gisteravond is de grote aanval tegen de Zuidmuur van Hitlers vesting begonnen, de zg. Gustav-linie.

Het 5e leger der Noordamerikanen en het 8e van de Britten deden mede aan deze aanval onder commando van Generaal Alexander; het geallieerde luchtcommando in de Middellandse zee bood dekking. De Rapido was rood van het bloed. De aanval begon in West-Italië langs het front van Cassino tot aan de golf van Gaeta.

De aanval werd ingezet met een der geweldigste artilleriecanonnades der geschiedenis. Bij het krieken van de dageraad werd enig succes gemeld. Zoals gezegd, was de aanval bedoeld tegen de zg. Gustavlinie, d.i. een Duitse verdedigingslijn van Cassino naar Garigliano, welke bestaat uit versterkingen die doorlopen tot aan de vallei van de Lili toe, verder langs de Rapido en door het gebergte in de richting van de zee. Aan de zij der Noordamerikanen vochten Fransen en Italianen mede, bij de Britten streden Polen mede. (Napels, (AP) 12.5).

Generaal Sir Harold Alexander, die het nieuwe offensief in Italië leidt, verlaat hier het Hoofdkwartier op het strandhoofd van Anzio.

DE GROOTSTE PROBLEMEN.

John M. Hightower seint uit Washington:

Terwijl de Verenigde Staten en Groot Brittannië een systeem hebben uitgewerkt voor het bestuur in de veroverde gebieden van Duitsland zegt men, dat zij er tot nu toe niet in geslaagd zijn met Rusland tot overeenstemming te komen over een plan voor de gezamenlijke bezetting van het vijandelijke land.

Sommige diplomatieke autoriteiten beschouwen dit als een van de twee meest dringende problemen, waarvoor de drie Geallieerde mogendheden zich thans gesteld zien. Het andere is de formulering van de wapenstilstandsvoorwaarden, welke Duitsland zullen moeten worden opgelegd, wanneer het zich onvoorwaardelijk overgeeft. Om van kracht te zijn zal de overgave zowel door Rusland, Groot Brittannië als de Verenigde Staten moeten worden aanvaard. Dan zullen er bepalingen moeten zijn omtrent de wapenstilstand en tenslotte de militaire bezetting.

De formulering van de gezamenlijke plannen ten opzichte van deze punten is de taak waarvoor de Europese Adviescommissie maanden geleden in Londen werd gevestigd. Men gelooft dat de commissie langzaam werkt en gehinderd wordt door een onvolledig begrip van haar taak. Onlangs zijn pogingen gedaan door Londen, Moskou en Washington om haar goed in actie te krijgen en de autoriteiten hebben thans meer hoop op resultaten (Washington, (AP) 12.5).

GOEBBELS OVER DE INVASIE.

William Smith White seint uit Londen:

Goebbels verhief zijn stem gisteravond in een indirecte oproep tot de Duitse troepen om pal te staan tegen de „komende invasie" in een toespraak tot een groep Duitse tankgrenadiers, aldus zeide het Duitse nieuwsagentschap DNB.

Terwijl hij sprak rangschikten de nazies koortsachtig hun strijdkrachten en poogden zij door gissingen uit te vinden waar en wanneer Eisenhower hen zal bespringen. 30 Kilometer water scheidt hen nog van Eisenhowers geheimen. In zijn toespraak gaf Goebbels zijn mannen de verzekering, dat zij „politiek supérieur" zijn dan de Geallieerden, omdat zij „precies weten om welke ideeën zij strijden" (Londen, (AP) 12.5).

NIEUWS ZAL VAN EUROPA KOMEN.

Het Noordamerikaanse Departement van Oorlog gaf nog te kennen bij wijze van steun aan vroegere berichten, dat wanneer de invasie komt het nieuws zal komen van het Europese krijgsgebied. Het had niets toe te voegen aan het nieuws van het offensief in Italië behalve de korte verklaring, dat geen commentaar behoeft te worden verwacht uit Washington (Washington, (AP) 12.5).

NAZIES VERBAASD OVER DE AANVAL IN ITALIË.

De nazie-radio's zijn verbaasd over de geallieerde aanval in Italië en wijzen erop, dat de D-Dag van de geallieerde invasie komen gaat. De nazie-radio's opperden zelf het plan, dat Rommel met een tegeninvasie in Groot-Brittannië zou komen, omdat dat zijn verdediging zou zijn. „De bel is al opgegaan en het scherm zal zo opgaan, als het al niet opgegaan is", zeide Jean Paquis voor de Parijse radio, terwijl Frankrijk in spanning wacht op de klappen van binnen door de opstanden en van buiten door de aanval. (Londen, (AP) 12.5).

JAPANSE NOTA ONTVANGEN.

De Noordamerikaanse Staatssecretaris Cordell Hull deelde mede, dat de Verenigde Staten een nota van Japan ontvangen hebben waarin zekere voorwaarden worden gesteld voor het afhalen van de voorraden welke te Vladivostok wachten om te worden gedistribueerd onder de Noordamerikaanse gevangenen in het Oosten. Hij zeide, dat de voorwaarden worden bestudeerd om er de betekenis van vast te stellen (Washington, (AP) 11.5).

Het nieuws van vandaag.

Het scherm voor het grootste drama dat de wereld ooit aanschouwd heeft, is gisteravond een uur vóór middernacht opgegaan. Want toen begon het grote offensief, dat een einde zal moeten maken aan de nazie-tyrannie. Wij zijn voorlopig nog aan het begin van het eerste bedrijf. In Italië heeft Generaal Sir Harold Rupert Leofric George Alexander de aanval met grotere hevigheid dan ooit tevoren ingezet. Het eerste doel is natuurlijk weer: Rome. In een speciaal communiqué werd gezegd, dat de hergroepering der legers is voltooid onder dekking van de luchtoperaties en patrouille-activiteiten en de aanval op de Gustav-linie aan het hoofdfront van de Tyrrheense tot de Adriatische Zee is begonnen. De correspondenten seinen hedenmorgen, dat de rivieren Rapido en Gari reeds zijn overgestoken en de Duitsers in felle gevechten zijn verdreven uit enkele stellingen van de Gustav-linie.

Het is te verwachten, dat de invasie van West-Europa nu ook niet lang meer zal uitblijven. En ook het grote offensief der Russen niet. Want de belofte was immers, dat uit het Westen, het Zuiden en het Oosten het offensief zon worden ondernomen. De radio van Parijs zegt al, dat D-dag misschien reeds is aangebroken, maar uit Londen wordt gemeld, dat boven West-Europa voorlopig de luchtmacht nog maar in actie is. Binnen 24 uren tijds werden op zijn minst 20 rangeerterreinen in Frankrijk en België aangevallen met 7000 ton bommen, welke geworpen werden door meer dan 4000 vliegtuigen. In de afgelopen nacht moesten Boulogne aan de Franse kust en Leuven in België het voornaamst ontgelden. De waarnemers aan de Britse kust zeggen, dat een onafgebroken stroom van vliegtuigen hedenmorgen over het Kanaal trok in de richting van het vasteland en dat de mensen in de Engelse kustplaatsen hun deuren en ramen moeten openzetten, opdat zij niet breken als gevolg van de luchtdruk, welke ontstaat door het ontploffen der bommen op de Franse kust. De lucht trilt gewoon van de talloze ronkende vliegtuigmotoren.

Generaal Eisenhower heeft intussen zijn organisatie gereed, welke de delen van Duitsland, die straks veroverd worden, zullen moeten besturen en eventueel ook de bevrijde gebieden van Nederland, België, Luxemburg en Frankrijk, hoewel de regeringen van deze landen natuurlijk haar eigen organisaties hebben.

Nederlandse Bisschoppen waarschuwen tegen de Arische Levensbeschouwing.

De Woeker op Levensmiddelen Gebrandmerkt.

Oud-Gouverneur Van Slobbe door de Duitsers ontslagen

HERDERLIJKE BRIEF VAN NEDERLANDSE BISSCHOPPEN.

Uit Genève is een herderlijke brief ontvangen van het Nederlandse Katholieke Episcopaat, waarin o.m. gezegd wordt, dat sommigen de wereld willen gelukkig maken met vage opvattingen van humaniteit en broederschap, terwijl weer anderen verklaren, dat, door alle mensen onderdelen te maken van een reusachtige arbeidsmachine het ware geluk bereikt wordt; weer anderen willen eigendom afschaffen en alles in gemeenschap bezitten; nog anderen verklaren het vaderland tot het hoogste goed; voor hen is de bron van de godsdienst te vinden in de natuur; het zijn degenen, die beweren, dat het Arische ras het meest begaafde is en dus het recht heeft de wereld te leiden; zij maken er een godsdienst van om de energie van het volk in die zin te leiden en het groot en sterk te maken voor zijn taak. Maar een uitsluitend op de natuur gebaseerde wereldbeschouwing blijkt niet leefbaar te zijn en zal ook steeds ijdel blijven, omdat zij niet in God gegrondvest is; zij geeft geen antwoord op de vraag wat na de dood zal gebeuren, het aardse leven is zo kort en brengt den mens zoveel leed en onrechtvaardigheid, dat het geen zin zou hebben, indien het niet door een ander leven gevolgd zou worden, waarin rechtvaardigheid is en het leed plaats maakt voor de vreugde. Het voornaamste gebod is: Hebt Uw naasten lief gelijk Uzelven. Wij weten, dat het in deze tijd dikwijls zwaar valt om dit gebod te houden, omdat zovelen onrechtvaardig worden behandeld, maar wij mogen ons niet door gevoelens van haat laten leiden.

De Heilige Paulus zegt ons: Zegen degenen, die U vervolgen en in ons missaal vinden wij zowel gebeden voor onze vrienden als voor onze vijanden. Wij bevelen deze gebeden aan. Ook beschouwen wij het onze plicht het verkopen van levensmiddelen aan te hoge prijzen te brandmerken. Het is een misdaad die de gezondheid van het volk ondermijnt en tegen de christelijke geest is. Wij betreuren het, dat onze eerste waarschuwing hieromtrent zo weinig gevolg heeft gehad.

OORLOGS HERINNERINGSKRUIS.

De Nederlandse regering heeft bekend gemaakt dat een Oorlogs-herinneringskruis voor militairen en leden van de koopvaardij, vissers en burgerlijke vliegers is ingesteld. Ook onderdanen van Geallieerde landen kan dit kruis toegekend worden. Het lint is groen-oranje-groen en er kunnen oorlogsgespen aangehecht worden. In de eerste plaats komen de Nederlandse militairen in aanmerking, in de tweede plaats Nederlandse onderdanen die in dienst van de koopvaardij staan, of dienst doen aan boord van Nederlandse vissersschepen of Geallieerde vissersvaartuigen, in de derde plaats de leden van de Nederlandse burgerlijke luchtvaart. Gespen worden toegekend voor zes maanden actieve dienst aan boord van schepen, voor vluchten in oorlogsdienst enz. Biezondere gespen worden gegeven voor actieve dienst in Nederland in Mei 1940 of in Indië in 1941 en 1942, voor dienst in Noord-Afrika en Italië van 1942 tot 1944. Het kruis kan ook ten postumen titel worden verleend.

VENEZUELA - NEDERLAND

In een speciaal persgesprek voor de „Heraldo" van Caracas verklaarde de Nederlandse gezant in Venezuela, Dr. Arthur Methöfer: Ik heb door vele Amerikaanse landen gereisd, maar nergens een zo grote sympathie gevonden voor onze zaak als in Venezuela. Hij bracht ook hulde aan de oorlogsinspanning van het land en wees op de grote rol van de olie in de oorlogvoering. Tenslotte herinnerde de gezant aan het bezoek van Prinses Juliana en zei, dat dit bezoek de wederzijdse vriendschap en de hartelijke betrekkingen tussen Venezuela en Nederland had onderlijnd (Aneta).

BRANDBOMMEN GEWORPEN.

Nederlandse Mitchells hebben weer brandbommen uitgeworpen op het Langgar vliegveld op de Kei-eilanden. Op Schoulate is het Mokmervliegveld aangevallen terwijl brand verwekt werd in het dorp Bosnek.

ONTSLAGEN.

De burgemeester van Breda B. van Slobbe, oud-Gouverneur van Curaçao, is door de Duitsers op 11 Maart uit zijn ambt ontslagen.

RODE KRUIS.

In het „Handelsblad" heeft het Nederlandse Rode Kruis bekend gemaakt, dat een nieuwe regeling wordt uitgewerkt voor het corresponderen met krijgsgevangenen en burgerlijke gevangenen in Japanse kampen. Intussen worden familieleden en vrienden verzocht geen brieven of pakjes meer te zenden naar het Rode Kruis Bureau te 's Gravenhage. De nieuwe regeling zal zo spoedig mogelijk worden bekendgemaakt.

10 MEI HERDENKINGEN.

Noordamerikaanse officieren, burgerlijke vertegenwoordigers van de Verenigde Staten, Engeland en Brazilië en een grote menigte woonden de plechtige herdenking van 10 Mei bij in de Parkclub te Paramaribo, ingericht door de vereniging „Suriname Waakt". De voornaamste sprekers waren Zijne Excellentie de Gouverneur Mr. J. C. Brons, de Heren Del Prado en Biswamitre en Kolonel van Oosten.

— Te Londen werden de herdenkingsplechtigheden besloten met een bijeenkomst in het Netherland House. Aanwezig waren o.m. de Ministers Gerbrandy, de Lith van Jeude en van den Broek. De duikbootcommandant Johannes Frans van Dulm verklaarde, dat het een grote voldoening was geweest een Italiaans schip te torpederen. Het torpederen van een Duits schip gaf even wel meer voldoening maar de grootste voldoening schenkt het torpederen van een Japans schip. Ook sprak en kolonel de Bruijne en een Engelandvaarder wiens naam niet bekend gemaakt werd, doch die verklaarde, dat er na de bevrijding geen tegenstelling zal zijn tussen degenen, die in Nederland de strijd hebben voortgezet en degenen, die de offensieve strijd buiten Nederland hebben gevoerd. (Aneta)

Curaçaose Padvinders zagen Bonaire.

Met een schoener naar het mooiste eiland der Benedenwinden.

Hyronimo moet bij den Hopman zitten vanwege de zoembi's.

ETEN, DRINKEN EN SLAPEN IN HET KAMP.

Men schrijft ons:

Bonaire in zicht! Hopman, kom kijken! En ik werd met mijn zeezieke lichaam naar boven gesleept, ja gesleept, want ik gevoelde mij wel het meest ellendig van ons groepje van negen verkenners. Maar men moet er wat voor over hebben, en op zijn tijd een schone maag kan ook geen kwaad.

Ja warempel, er was land in zich! Bonaire, het land dat den meeste van ons nog niet kennen, over enkele uren zul je negen witte tentjes op je rotsbodem hebben staan, en zullen wij, patrouilleleiders en assistenten van de St. Jozeftroep je gast zijn.

Het is 6 uur in de morgen, er staat een behoorlijk zeetje, en wij worden danig heen en weer geslingerd. Als je zo. van zee uit Bonaire ziet met zijn heuveltoppen en zwarte rotsen, dan denk je dat je er over een uurtje bent. Mis hoor! Om half twaalf lagen wij aan de steiger. We beginnen intussen weer een klein beetje mens te worden, na de zware slapeloze en vervelende nacht. Op twee na, waren wij allemaal zeeziek en de hopman niet het minst. Niettegenstaande hij den jongens van te voren alle mogelijke middeltjes aan de hand had gedaan om niet zeeziek te worden, lag hij zelf het eerst over de reling.

Men begint met het ronddelen van het eten. Als Frans Wernet en Ignacio met hun bord triomfantelijk bij mij komen staan, wordt het mij weer te machtig, alleen het zien van dat rommeltje, een vettige bruine massa, is al genoeg om over de reling te hangen en den visjes een ontbijt te bezorgen.

Eindelijk ligt de schoener aan de steiger, en een groep leuke jongens allen in uniform met hun hopman, Frater Francisco, staan ons op te wachten, wij zien bekende gezichten van het A.B.C. Kamp en het wordt een heen en weer roepen. Spoedig staan wij aan de wal, en wij worden onmiddellijk als leden van het grote gezin Bonaire opgenomen. De goede Frater Francisco heeft voor een stevig maal gezorgd en wij knappen zienderogen op. Vlug ons kamp opslaan en het zwersleven kan beginnen.

Nog acht dagen voor de boeg, acht dagen trekken en zwerven in Gods vrije natuur.

Als men iets van Bonaire wil zien, dan moet men niet bang zijn voor een wandelingetje van een paar uur en niet opzien tegen een beetje klauteren.

Met de nodige instructies over de meest bezienswaardige dingen, zoals grotten, indianentekens, urnen enz., ons in ruime mate verstrekt door Pater Brenneker, zijn wij er op uit getrokken. **Bonaire, wij hebben je gezien van Noord tot Zuid en van Oost tot West. En nu, na afloop nu wij allen weer thuis zijn, moeten wij eerlijk zeggen, je bent een bekoorlijk eiland.**

De derde dag konden wij met medewerking van den Heer Boom beslag leggen op Fontein, het meest waterrijk plekje van Bonaire en voor ons kampeerders een ideale gelegenheid. Grote zoetwaterreservoirs, die het water opvangen, hetwelk onophoudelijk uit de rotsen stroomt, zorgen voor een heerlijk bad. Ongestoord ligt ons kampementje in de schaduw van de katoenbomen en met op de achtergrond de donkere Ceroe Largoe. En als wij de eerste middag op excursie uitgaan en deze berg beklimmen, hebben wij al onmiddellijk succes met zoeken naar biezonderheden. Wij vinden enkele heel mooie versteende zeeappels, een bewijs te meer, dat Bonaire vroeger geheel onder water lag.

Op het eind van de middag zijn de jongens niet meer te houden, wanneer er een zo gelukkig is geweest een stuk van een Indianenurn te vinden. Jongens, het is tijd om naar het kamp te gaan. „Hopman, nog eventjes, wij zullen zeker nog meer vinden." En bij het avondeten lijken wij op echte archaeologen.

Ook de nacht heeft zijn bekoorlijkheid in dit heerlijk oord. Er gaat zoiets machtigs van uit, dat men bang is om deze machtige stilte te breken. Alleen het smeulend kampvuurtje en een enkel klein lichtje in een tentje, verraadt dat er hier mensen zijn.

De mens, die blind is voor de schoonheden der natuur heeft de halve vreugde van het leven gemist.

's Morgens vroeg uit de veren en de dag goed begonnen met een heilige Mis, daarna op excursie, afgewisseld met het jagen op klein wild, dat is ongeveer onze dagorde. Al spoedig krijgen wij enkele vrienden op regelmatig bezoek in ons kamp, het zijn een paar Noordamerikaanse soldaten, die af en toe komen jagen. Het zijn aardige jongens, uit Texas afkomstig. Ik mag hun geweer even lenen en heb dan meteen voor die dag de eerste duivenbout op mijn rekening.

Van de Noordamerikanen zowel als van de Nederlandse Schutters ondervonden wij veel medewerking. Zij brachten ons naar de kerk en zorgden dat wij op lange afstanden, die niet meer te voet waren af te leggen, een vervoermiddel kregen. Ik kreeg van de Noordamerikanen zelfs een „jeep" om een dagje uit te gaan naar de meest afgelegen punten. Onder de Noordamerikanen zijn verschillende oud-padvinders, toen ik er een vroeg hoe hij Bonaire vond, was zijn grappig antwoord: „Just a little room!"

Ze komen graag even in ons kampje kijken, het is een aardige afwisseling voor hen in hun betrekkelijk eentonig bestaan.

Duiven en leguanen zijn hier in overvloed, voor de liefhebbers een ideaal oord om te jagen. Leguanen zijn er hier kanjers. Wij hebben een specialiteit in het klaar maken van dit goedje. Het is het werk van Romoldo, die er werkelijk helemaal in op gaat, en ik kan u verzekeren, dat ze door hem klaar gemaakt, niet onderdoen voor kippenbout.

Zo heeft iedereen zijn taak en zijn handigheid in ons kampje. Jay Cijntje zorgt voor de duiven en dat kan hij als geen ander, terwijl Frans voor de carbonaatjes zorgt die alleen al door hun reuk de eetlust opwekken. Victor zit achter het pannetje met aardappelen in een twistgesprek gewikkeld met Guan. Hij kan het er maar niet over eens worden of nu de deksel van de pan er òp, of er àf moet wanneer de aardappelen aan de kook zijn. Guan meent van er òp, maar wanneer dan het hete water op het vuurtje valt, vraagt Frans of hij misschien van plan is om ons allemaal uit te roken als muskieten.

Als het sein gaat voor de maaltijd scharen we ons allemaal rondom enkele kerosinelampjes, want het begint al donker te worden. Iedereen zoekt eigenlijk automatisch telkens zijn vaste plaats op. Hyronimo het dichtst bij den hopman want die gelooft nog steeds aan zoembi's als het donker begint te worden.

De lekkernijen worden rondgedeeld en er valt spoedig een stilte in, welke stilte waarderend wordt gevoeld door de koks. Spoedig een uitroep van Frans, die zijn bord tussen zijn knieën uit liet glijden, en met een olijk gezicht naar zijn leguanen-portie zit te kijken. Jay is de chef-hofmeester en weet zich van zijn taak te kwijten.

Als alle magen gevuld zijn, is het weer het steeds weer terugkerende oude liedje „pannen schuren!" Maar vele handen maken licht werk! En dan, het kampvuur! Het laaiend vuurtje verlicht ons hele kampterrein, en zeker moeten vroeger hier ook de Indianen gezeten hebben rondom hun vuurtje en bespraken zij, evenals wij nú de gebeurtenissen van de dag afgewisseld door wat stemmige zang.

En als we om negen uur in ons tentje kruipen, dan hebben we geen vijf minuten nodig om in het land der dromen te geraken. Zo heeft iedere dag zijn gebeurtenissen en attracties.

Soms beginnen die attracties 's morgens al heel vroeg, wanneer we allen in pyama ons staan te wassen bij de waterreservoirs. Het is dan stilte en er mag trouwens ook niet gesproken worden. Maar wanneer dan de hopman in plaats van naast de bak, juist met zijn oog slaperig gezicht in de bak stapt, en drijfnat zich uit de bak werkt, dan kunnen we de lachspieren niet langer bedwingen, en wordt de stilte gebroken door het schaterlachen van negen kelen, zodat de duiven er van wegvliegen.

Vooral de excursies naar de grotten trekken ons aller belangstelling. En vooral de Indianentekens bij Unima overtroffen onze verwachtingen. Men kon zien dat hier geen toeristen kwamen, die de lieflijke gewoonte hebben, zoals op Spelonk om hun namen dwars door de tekens te schrijven, ja zelfs met een rode vloeistof de tekens na te maken. Bij spelonk is bijna geen enkel plekje onbeschreven. Het geheel maakt wel een zielige indruk en onwillekeurig denken we aan het oude spreekwoord „Gekken en dwazen schrijven hun namen op muren en glazen"

De tocht terug van Unima naar het kamp, gaat dwars door de jungle, men kan geen vijftig meter voor zich uitzien. En hier worden dan ook alle aandacht van ons gevraagd. We moeten op kompas gaan lopen om de weg terug te vinden, maar het is een goede oefening.

Ja tijdens onze zwerftocht hebben we ook danig gewerkt aan onze klasse-eisen en niet zonder succes, verschillende kwamen met aangevulde eisenkaarten terug en zelfs een kant en klaar voor zijn eerste klasse-insigne. Zo'n „hike" is dan ook een zeldzame gelegenheid voor dit werk.

Maar aan alles komt een einde, en hoe meer de dag van vertrek naderde hoe moeilijker het werd om er de blijde stemming in te houden.

We waren in die acht dagen van Bonaire gaan houden. Van zijn vriendelijke mensen, want iedereen slooft zich uit om ons goed te doen.

We maken de laatste dag nog een rondje over de Playa. Er gaat een rust uit van dit dorp, zoals men die ook in Brabant aan kan treffen. De Gezaghebberswoning met het Fort liggen als een mooi statig geheel met de driekleur in top op Kralendijk. De nieuwe Centrale voor electriciteit is al in gebruik. De ijverige Heer Gerharts heeft er een warenhuis met een bediening, om jaloers op te worden en waaraan heel veel zaken op Curaçao een voorbeeld kunnen nemen. De schutters zorgen voor de nodige bedrijvigheid op Kralendijk. Je wordt niet van boven tot onder aangegaapt als je enkele voetgangers voorbijloopt, maar iedereen groet vriendelijk, want ze kennen je immers „allang"!

De afscheidsavond is dan werkelijkheid geworden. We moeten er aan geloven en alhoewel met tegenzin beginnen we reeds afscheidsliedjes te zingen.

Vooral Copra heeft het te pakken, hij maakt reeds boze plannen om te deserteren. Ignacio zorgt met zijn gitaar voor de afwisseling. Op het laatst kennen we het „Adieu wij moeten" in alle toonaarden zingen.

Plannen worden gemaakt voor het volgend jaar, als ...... ten minste de kas het toelaat en we weer van die goede weldoeners ontmoeten.

Zaterdagmorgen ga ik even den Kapitein Seppen bedanken. Ook hier heerst de Bonairiaanse gastvrijheid. De kapitein zit met zijn twee luitenants aan tafel, maar het is direct bijschuiven en vertellen over het verloop van onze zwerftocht. Met een spoedig weerziens verlaat ik dit gastvrije militaire bureau. Even langs den Heer Gerharts om ook hem te bedanken voor zijn goede zorgen, wat betreft de fouragering. En dan met de truck van de schutters naar het vliegveld. Alle Paters en Fraters zijn aanwezig. Er heerst een gezellige drukte. We behoeven niet lang te wachten als de ouwe trouwe K.L.M.-vogel neerstrijkt, met een even trouwe bekende als 1e vlieger, nl. van Balkum die pas weer op Curaçao is.

Als de bel gaat is het handjes geven en met een laatst vaarwel stappen we in de kist. Hier worden we er weer aan herinnerd dat het oorlog is.

Verschillende jongens vlogen voor het eerst maar ze hebben er niet veel aan gehad, met het geblindeerde vliegtuig is het een saaie boel.

Victor bekijkt eens het zakje voor luchtziekte als we een beetje remous krijgen. Guan kijkt een beetje onzeker en denkt dat ieder ogenblik zijn laatste uur geslagen kan zijn. Frans denkt, vlogen we maar naar Aruba dan kon ik ten minste even thuis aan. Frater Fabius kijkt ernstig voor zich uit en denkt natuurlijk aan zijn klas die Maandag weer gaat beginnen, of is het misschien ook de...... remous!!!???

Hato! Curaçao! Afgelopen vacantie! afgelopen zwerftocht! Maar de herinnering blijft. Aan allen dank die hebben meegewerkt aan deze voor ons onvergetelijke heerlijke dagen. Speciaal aan den Heer Boom van Fontijn, de Eerwaarde Paters en Fraters den Heer Gerharts, de militaire instanties en niet te vergeten de fijne Bernardustroep met zijn Hopman. Een welgemeende dank van ons allen, en een groet aan de bewoners van uw lief Bonaire!

Op Hato weer bekende gezichten. Als echte reizigers passeren we de douane en worden we vrijgelaten, als zijnde niet staatsgevaarlijk. Frater Basilius biedt ons aan naar huis te brengen, wat wij niet afslaan. We boffen toch altijd en overal.

De school is weer begonnen, en we staan met beide benen weer in het doodgewone alledaagse, maar met een ondervinding rijker, nl. dat Bonaire mooi is en wij het aan iedere vacantieganger kunnen aanbevelen,

Biba Bonaire!

CURAÇAO

EEN MOOI COMPLIMENT VOOR ONZE C.P.I.M.

Ickes en Gerbrandy schrijven brieven.

De Heer Harold L. Ickes, Petroleum Administrator for War der Verenigde Staten van Noord-Amerika, heeft zich in een brief in zeer vleiende termen uitgelaten over de bijdrage van de Curaçaose Petroleum Industrie aan de oorlogvoering. De Heer Ickes, die in het algemeen niet kwistig is met zijn lofuitingen, schrijft o.a.:

„I am very glad to be able to tell you that the results have been a source of the greatest satisfaction to myself and all those members of my staff who are concerned with the activities of refineries outside the United States, and I hope that this expression of feeling on our part may be conveyed to every individual who is contributing his share in the overall accomplishment.

The results of our joint efforts are apparent in daily accounts of the fighting on land, on sea and in the air, and these are but a fortaste of what is yet to come with the realisation of our military leaders' plans, backed up by the full flood of aviation gasoline production for which we are working."

Deze lofuiting is ook ter kennis gebracht van Zijne Excellentie Professor Pieter Sj. Gerbrandy, die ich o.a. als volgt heeft uitgelaten:

„Het verheugde mij biezonder de zeer waarderende woorden te lezen, welke de brief van den Heer Harold L. Ickes aan de Nederlandse Petroleum Maatschappijen richtte, voor haar bijdrage aan onze Geallieerde oorlogvoering. Uw Maatschappij heeft hiermede de goede naam van Nederland in het buitenland opnieuw hoog gehouden en daarmede in belangrijke mate steun verleend aan de positie van ons land in de na-oorlogse wereld. Ik moge u en uw medewerkers daarvoor wel de dank der Nederlandse Regering vertolken."

VERENIGINGSNIEUWS.

— Katholieke Sport Centrale: De voetbalclub „Hermanos Alegres" van Santa Cruz, Aruba, heeft twee wedstrijden tegen de K.S.C. aangevraagd op 2 en 4 Juli as.

CURSUS IN ECONOMIE.

Het bestuur van J.P.F. deelt mede, dat de Cursus in economie heden Vrijdag, 12 Mei zal worden hervat. De lessen zullen worden gegeven in een der localen van de Hendrikschool. Aanvang 19.30 uur.

Alle deelnemers worden verzocht vadaag op tijd aanwezig te willen zijn. Zij, die zich nog niet hadden aangesloten bij de cursus, maar deze alsnog willen volgen, kunnen zich op de lesavond aanmelden.

NAAR PIETERMAAI 8.

In het fotokastje van de G.P.D., Pietermaai 8, is een serie foto's uitgestald van de eerste dagen der Duitse bezetting in Mei 1940.

EEN TEGENSPRAAK?

Het gerucht deed hier de ronde, dat voor Indië bestemde Surinaamse troepen niet zouden hebben kunnen ontschepen in Britse havens. Hoe ongemotiveerd zulk gerucht is, kan het best blijken uit het feit, dat zelfs geen Britse haven aangedaan is. (G.P.D.)

Hierbij maakt ondergeteekende bekend, dat hij bij notarieële akte van den 9den dezer zijn zoon

ARMANDO DE MARCHENA

tot zijn procuratiehouder heeft benoemd om zijn handelszaken waar te nemen en te beheeren.

MOISES DE MARCHENA.

Curacao, 10 Mei 1944.

Buitenland.

VOLGENDE BOMBARDEMENT OP WEST-EUROPA.

Een groot aantal bombardementsvliegtuigen heeft de rangeerterreinen en anti-invasie doelen in Frankrijk en België vóór de dageraad aangevallen. Vlak daarop kwam de grote luchtvloot van geallieerde vliegtuigen, die kort na het aanbreken van de dag de rangeerterreinen van Boulogne, Leuven en andere voorname anti-invasie doelen in West-Europa gingen aanvallen. Dat is de 28e dag van het ononderbroken bombardement. Zestien grote nachtbombardementsvliegtuigen kwamen niet terug. Het Britse Ministerie van Luchtvaart deelde mede, dat midden in de ochtend de Franse radio-stations uit de lucht gingen, waaruit blijkt, dat de geallieerde vliegtuigen die over het Kanaal getrokken waren, hun werk wel verricht hadden.

De klappen die op Boulogne werden uitgedeeld waren zo raak, dat de ruiten aan de Engelse zijde van het Kanaal sprongen. Mensen aan de kust zeiden, dat de vliegtuigen in een schier ononderbroken processie over het Kanaal vlogen en dat de korte tussenpozen tussen de verschillende lucht-vlootgroepen feitelijk nog meer indrukwekkend waren dan vroeger het geruis van de vliegtuigmotoren.

Twintig spoorwegemplacementen werden gebombardeerd; 7000 ton ontploffingsstoffen werden neergeworpen uit een 4000 oorlogsvliegtuigen. De Duitse radio zelve meldde „sterke geallieerde vijandelijke escadrilles boven West-Duitsland" en „zij naderen Zuid-West-Duitsland".

Omstreeks de noen vernam men, aan het Engelse Kanaal ontzagwekkend geraas uit Frankrijk! Een waarnemer zeide, dat de mensen deuren en ramen open houden opdat zij niet door de druk springen. Zovele vliegtuigen vlogen uit en kwamen terug, dat de gehele lucht trilde van het motorgeronk.

Een teruggekeerde vlieger van het bombardement op Boulogne zeide, dat de eerste klappen al terstond zo raak was, dat het luchtafweergeschut onklaar was geraakt, zodat ze maar voortgingen met lukraak in de lucht te schieten in de hoop wat te treffen, terwijl daar de lucht vol was van de rook van de brandende spoorwegterreinen. Een andere vlieger zei, dat toen zij nog een kleine 20 km. van Boulogne af waren de gehele lucht plotseling hel verlicht was om 10 seconden daarna even plotseling te verduisteren. Op onze terugweg maakten wij hetzelfde nog eens mede, waaruit men zou opmaken dat een pakhuis voor ontploffingsstoffen getroffen was. Ondertussen werd in V-vorm nog een aanval gedaan op Boulogne en Leuven, waar niet genoemde anti-invasie doelen werden aangevallen, terwijl mijnen gelegd werden in de territoriale wateren van den vijand. (Londen, (AP) 12.5).

JAPANNERS BOEKEN SUCCES.

Het Chinese Hoofdcommando gaf het verlies toe van de gehele Peiping-Hankow spoorlijn in gevechten, die zich verplaatst hebben tot op 10 kilometer ten Zuiden van Loyang. Men zeide dat een nieuwe poging van den vijand om de Gele rivier in Zuidelijke richting over te steken ten Noord-Oosten van Loyang werd afgeslagen. De Chinezen hebben Yingsjang heroverd van waar de Japanners een afleidende aanval uit het Noorden van Anhwei ondernamen (Tsjungking, (AP) 11.5)

BOMBARDEMENT OP TRUK.

De Noordamerikaanse marine deelde mede, dat vliegtuigen van het leger 40 ton bommen op vijandelijke vliegvelden en militaire installaties in de atol van Truk geworpen hebben in de nacht van 8 op 9 Mei (Washington, (AP) 11.5).

JAPANSE VESTING IN BRITS INDIE GEBOMBARDEERD.

Het geallieerde Hoofdkwartier te Kandy (Ceylon) meldt, dat een zeer grote geallieerde luchtformatie in het Brits-Indisch Birmaanse krijgstoneel ongeveer tweehonderd ton bommen heeft geworpen op Ningthougahon, een Japanse vesting 4 km. ten Zuiden van Bishenpur in de staat Manipur. Later werden nog meer bommen uitgeworpen, een groot terrein waar tanks, materieel was opgeslagen. Toen verkenningsvliegtuigen de zaken hadden opgenomen werd de aanval uitgevoerd door Majoor-generaal Howard Davidson, commandant van de Noordamerikaanse luchtmacht in dit gebied, en Luchtmaarschalk F. W. J. Mellersh van de Britse luchtmacht. De aanval werd met middelzware bommenwerpers begonnen, waarna in golven B-24 en B-25 vliegtuigen kwamen. Gedurende een regenbui gingen de vliegtuigen tijdelijk naar Moraing, een Japans verdedigingspunt enkele kilometers naar het Zuiden gelegen. (Ceylon, (AP) 12.5).

VON PAPEN OVERHANDIGT VERKLARING VAN BERLIJN.

Het DNB zeide, dat Franz von Papen, de Duitse Ambassadeur in Turkije, aan de Turkse regering een verklaring overhandigd heeft welke in Berlijn werd uitgegeven over de toestand die de schepen is door de „Turkse verdragbreuk" waarbij de levering van chroom aan Duitsland werd stopgezet (Londen, (AP) 11.5).

GROTERE DRUK.

Naar vernomen wordt hebben de Verenigde Staten de druk op Portugal vergroot om de uitvoer van wolfram naar Duitsland stop te zetten als een ongeduldige reactie op de ontwijkende tactieken van Premier Salazar in een poging om tot een vergelijk te komen. Naar men zegt is het groeiende Noordamerikaanse ongeduld nog toegenomen doordat Spanje nog niet de Duitse agenten uitgezet heeft uit Tanger gelijk het beloofde bij de overeenkomst van onlangs (Londen, (AP) 11.5).

SLECHTS 20%?

De Spaanse Legatie te Helsinki gaf een verklaring uit waarin gezegd werd, dat Spanje toegestemd heeft de uitvoer van wolfram naar Duitsland dit jaar met slechts 20% te verminderen, niettegenstaande de Geallieerde eisen voor de volledige stopzetting ervan (Stockholm, (AP) 11.5)

DUITS SCHIP OP EEN MIJN.

Blijkbaar doordat het op een mijn liep is het Duitse vrachtschip „Odin" van 10.000 ton Woensdagavond gezonken vlak buiten de haven van Narvik (Noorwegen).

Berichten van Kiruna (Zweden) zeiden, dat het schip een lading Zweeds ijzererts naar Duitsland bracht. 60 Van de 70 Duitse opvarenden zouden het leven verloren hebben (Stockholm, (AP) 11.5).

LOMBARDO TOLEDANO AAN HET WOORD.

De Mexicaanse Arbeidsleider Vicente Lombardo Toledano refereerde op een persconferentie naar de toestand in Salvador en verklaarde, dat Martinez is afgetreden, doch „de persoon die hem vervangen heeft behoort tot dezelfde groep". Hij zeide, dat vele personen in Salvador gearresteerd zijn en dat de Latijns Amerikaanse Arbeidersbond een telegram gezonden heeft om hun vrijlating te verzoeken.

Lombardo Toledano zeide, dat 13 jaar geleden 60.000 arbeiders in Salvador gemitrailleerd werden, doch „de regering gaf toe dat slechts 25.000 gedood werden". Lombardo Toledano leverde ook critiek op de regering van Paraguay, welke — gelijk hij zeide — „een dictatorschap van het fascistische soort" is.

Voorts oefende hij critiek op Paraguay, Guatemala, Honduras, Nicaragua en Salvador omdat zij zich niet bij de Internationale Organisatie van de Arbeid hebben gevoegd. Verder oefende hij nog critiek op Venezuela, Uruguay en Haïti, die „geen volledige delegaties naar de conferentie hier hebben gezonden". Hij zeide, dat zonder een afvaardiging van de arbeiders „de stem van de werkgevers practisch nihil is en daarom „slechts van de regeringen het recht tot stemmen hebben".

Lombardo Toledano zeide, dat de Venezolaanse arbeidersbeweging belangrijk is, hetgeen te danken is aan Venezuela's positie als grote olie-producent.

Met betrekking tot de beslissing der werknemersdelegaties om hun tegenwerpingen ten aanzien van de geloofsbrieven der Argentijnse werknemersdelegatie in te trekken en voorts met betrekking tot de verklaring waarin de Argentijnse regering veroordeeld wordt, zeide Lombardo Toledano: „Ik twijfel er niet aan, dat dit het Argentijnse volk zal helpen bij het zoeken van de democratie".

Over Brazilië zeide hij erop te vertrouwen, dat Brazilië een „krachtig democratisch regime" zal krijgen na de oorlog. Ook zeide hij, dat tijdens de conferentie de Latijns Amerikaanse werknemers een eenheid hebben getoond, welke zal worden gehandhaafd. (Philadelphia, (AP) 11.5).

ARGENTIJNSE AFGEVAARDIGDE WEER TOEGELATEN.

De werknemersgroep op de Internationale Arbeidsconferentie te Philadelphia heeft een resolutie gezonden aan het Comité ter onderzoeking der geloofsbrieven waarin ook de Nederlandse Minister Jan van den Tempel zitting heeft, om het verzoek in te trekken de geloofsbrieven van de afvaardiging der Argentijnse werknemers op de conferentie ongeldig te verklaren met het oog op het feit, dat deze afvaardiging niet deelgenomen heeft aan het werk van de conferentie.

De resolutie zeide het volgende:

„De werknemersgroep, die de arbeidersbewegingen van 29 landen vertegenwoordigt welke de Conferentie van de Internationale Organisatie van de Arbeid te Philadelphia bijwonen, besluit unaniem:

1) Het fascistische regime te veroordelen dat thans aan de macht is in Argentinië;

2) De inmenging van de Argentijnse regering in de vrijheid van vereniging, vrijheid van pers en de vrijheid van geweten, gedachte en uitdrukking, te veroordelen;

3) De hoop te uiten, dat het eens grote en vrije vakverenigingsleven in Argentinië spoedig zijn volle vrijheid zal herwinnen;

4) De onverdeelde steun te beloven aan elke vrije vakvereniging, welke op deze conferentie vertegenwoordigd is, aan de arbeiders van Argentinië zodat zij spoedig weer de ware democratische vrijheid mogen genieten" (Philadelphia, (AP) 11.5).

MARTINEZ VERLAAT EL SALVADOR.

Oud - President Maximiliano en gezin hebben Donderdag El Salvador verlaten. Volgens afgegeven verklaringen gelooft men dat zij zich naar Colombia zullen begeven om zich aan de landbouw te wijden. Alvorens te vertrekken verklaarde Martinez aan de Associated Press, dat de politiek voor hem voorbij is en hij thans een rustig leven wil gaan leiden omdat hij een vreedzaam man is.

De bladen in El Salvador, die verboden waren, verschijnen thans met extra-nummers waarin de bizonderheden worden verhaald omtrent de algemene staking en andere gebeurtenissen. De staking zelf is ten einde en men heeft de werkzaamheden weer als gewoon hervat (San Salvador, (AP) 11.5).

MEVROUW TSJANG KAI SJEK IN MOSKOU?

De radio van Berlijn deelde mede, dat Mevrouw Tsjang Kai Sjek en President Sun Fo van de Chinese wetgevende Yuan Woensdag in Moskou zijn aangekomen (New York, (AP) 11.5).

GANDHI ZWAK.

Gandhi's privé-secretaris deelde per telefoon aan de Associated Press mede, dat Gandhi „zwak" is en voorlopig geen bezoekers bij hem mogen worden toegelaten. (New Delhi, (AP) 11.5).

POLITIELE MAATREGELEN IN FRANKRIJK.

Duitsland zal ingrijpen als Vichy het niet meer aan kan.

Rommel heeft de aanstelling van een Duitsen gouwleider gevraagd, wien buitengewone bevoegdheden moeten worden gegeven teneinde in te kunnen grijpen, wanneer Vichy het niet meer aan kan, als straks de geallieerden Europa invaderen.

Dit bericht heeft Londen langs sluikse wegen bereikt, nadat het Franse hoofdkwartier in Londen had doen weten, dat de Duitsers Maarschalk Pétain van Vichy naar een kasteel 60 km. van Parijs hadden overgebracht. Het bericht van de ondergrondse bron voegde er evenwel aan toe, dat het Duitse Ministerie van Buitenlands Zaken ertegen was zulk een gevolmachtigden gouwleider aan te stellen.

Van geallieerde zijde deelde Eisenhower mede, dat een afdeling van zijn burgerlijk bestuur gereed was om Duitsland binnen te trekken, tezamen met de overwinnende troepen. Samen zullen zij Duitsland gaan besturen met ijzeren vuist, maar ook zullen zij tijdelijk het bewind in handen nemen in de bezette landen.

Uit Ottowa kwam nog een officieel bericht, dat er mogelijk op wijst, dat verdere aanvallen in het midden-Oosten mogelijk zijn in verband met de invasie.

De Canadese Minister van Handel J. A. McKinnon wees erop, toen hij het had over de uitvoer uit het dominion „voor de aanstaande verrichtingen in het Oostelijk deel van de Middellandse Zee" dat Molotov in Moskou verklaard had, dat de Duitsers weldra klappen zouden gevoelen van de Russen uit het Oosten en van de Atlantische zijde van de geallieerden. (Londen, (AP) 12.5).

BEAVERBROOK OVER DE LUCHTVAART.

Lord Beaverbrook heeft bekend gemaakt, dat Groot Brittannië afstand heeft gedaan van het principe van een na-oorlogse burgerlijke luchtvaart met een centraal internationaal gezag en heeft toegestemd tot toekomstige besprekingen op basis van de Noordamerikaanse voorstellen om de concurrentie te beperken door standaarden en tarieven vast te stellen. Beaverbrook zeide dat de plannen thans meer liggen langs de lijnen van de vier vrijheden van de lucht: het recht om te vliegen, te landen, passagiers, post en vracht af te zetten en ze op te nemen. Hij deelde aan het Hogerhuis mede, dat de Britse delegatie in de conferentie van onlangs met den Noordamerikaansen Onder-Staatssecretaris Adolf Berle voorstander was van wat bekend staat als het „Canadese ontwerp-verdrag" dat een gedetailleerd pan omvat voor een internationaal gezag, hetwelk de luchtdiensten regelt en nationale quota toekent voor het internationaal luchtverkeer. Dit voorstel werd door de Noordamerikanen te streng geacht om te dienen als basis voor de besprekingen bij de voorgestelde internationale conferentie, welke tegen het einde van dit jaar gehouden zal worden (Londen, (AP)

HET POOLSE LEGER IN RUSLAND.

Eddy Gilmore, die zich bij het Poolse leger aan het Oekraïnefront bevindt, seint in een vertraagd telegram van 8 Mei:

De Poolse soldaten, die met het Russische leger vechten, deelden aan den Poolsen Professor Oscar Lange van de Universiteit te Chicago mede, dat zij een democratisch Polen wensen na de oorlog. Het kleine doch goed uitgeruste Poolse leger schijnt volkomen tegen het collectivisme te zijn.

Lange kwam naar de Sovjet Unie met Pastoor Stanislaus Orlemanski, den Pools-Noordamerikaansen priester van Springfield, Massachusetts, en sprak met honderden Polen bij zijn bezoek aan verschillende leger-eenheden in de Oekraïne, waar zij geoefend werden. „Wij willen land en het recht om te stemmen", was het antwoord op vragen welk soort naoorlogs Polen de troepen wensen. „Wij willen het vrije woord, een vrije pers, wij willen een beter leven voor iedereen, wij willen een regering gevormd volgens Brits model, volgens Noordamerikaans model". De meesten verklaarden geen collectivisme in Polen te wensen, doch zeiden, dat de regering de grote industrieën moet beheren en de kleine voor het volk laten.

Onder degenen die wij ontmoetten in de officierenzaal nabij het front, was een Poolse patriottenleider, die eens kolonel van het oude Poolse leger was en slechts bekend mag zijn als Robert. Hij zeide juist te zijn aangekomen van achter de Duitse linies. Robert zeide, dat er vier hoofdmotieven zijn achter de Poolse patriottenbeweging waarin hij actief is: patriottisme, opstand tegen de vervolging van ons volk, de activiteiten der Oekraïnse nationalisten en de inspiratie der Sovjet-partizanen.

Hij zeide, dat men erg vervolgd is door Oekraïnse nationalisten en wij vroegen hem enkele bizonderheden omtrent hen. Hij zeide: „Er zijn twee hoofdbenden waartegen wij moeten opkomen: de Bulla-bende en de Bandara-bende. Naar men zegt hebben zij een centraal gezag, doch de laatste tijd staan zij onder leiding van Duitse officieren."

Hij gaf toe, dat de nationalisten zijn uitgerust met loopgraafmortieren en de fijnste wapenen. Hij waarschuwde echter tegen de indruk, dat alle Oekraïners in de Westelijke Oekraïne behoren tot de nationalistische benden.

Wij vroegen: „Wat is het gevoelen in Polen ten opzichte van het Rode leger?"

Hij antwoordde: „Het Rode leger vecht tegen onze vijanden de Duitsers en het zijn ernaar uit, dat het Rode leger Polen zal redden van de Duitsers. Dit is een feit, dat niemand kan ontgaan"

HET NIEUWE OFFENSIEF.

Lynn Heinzerling, die zich bij het 8e leger in Italië bevindt, seint als volgt:

De aarde sidderde en de lucht werd verlicht door de flitsen van vele honderden kanonnen toen het Britse 8e leger zich gisteravond kort vóór middernacht wierp op de linkervleugel van de Duitse Gustav-linie, terwijl het Noordamerikaanse 5e leger gelijktijdig toesloeg aan de andere flank. De kanonnen welke in de valleien en op de heuvels waren opgehoopt, openden gelijktijdig het vuur om 23 uur met een adembenemend gordijnvuur dat verreweg het grote artillerie-bombardement overtrof bij de opening van het Britse offensief te El Alamein in Noord-Afrika. Het is zonder twijfel het meest vreeswekkend, meest indrukwekkend toonbeeld van de oorlog in Afrika of West-Europa. Bij het donderen der grote kanonnen begaven Britse, Poolse en Brits Indische troepen van het 8e leger zich in de aanval in een gewaagd plan om de Duitsers uit hun stellingen te stoten. Bij het lichten van de lucht en het flitsen der kanonnen welke de valleien vulden op de met bloed doordrenkte toegangswegen naar de Duitse stellingen, bewogen de Polen zich voort langs de bergpaden voor een rendez-vous met den vijand.

De Poolse troepen hebben zich thans begeven in hun grootste slag in Europa sedert de donkere dagen van 1939 toen de Duitse indringer hun vaderland binnendrunde. Ter linkerzijde van het 8e leger ging het 5e leger met Noordamerikaanse en Franse pen ook tot het offensief over en de kanonnen van Luitenant-Generaal Mark Clarks leger droegen bij aan de verlichting van de Italiaanse lucht.

De opening van deze nieuwe aanval maakt het mogelijk thans voor het eerst bekend te maken, dat het 8e leger reeds wekenlang klaar lag voor de aanval. Voor het 8e leger terwijl het zich voortbeweegt ligt de Gustav-linie, waarin de Duitsers zich krachtig genesteld hebben met de hooggelegen grond in hun bezit. Ongeveer 16 kilometer voorbij de Gustav-linie ligt de Hitler-linie welke de Duitsers reeds maandenlang versterken en verbeteren in voorbereiding voor de dag waarop de Geallieerde strijdkrachten door de eerste versperring op de weg naar Rome zullen doorbreken. De opening van het gordijnvuur door het geschut was een angstaanjagend gezicht. Precies om 23 uur werd de vallei in het licht gezet toen de batterijen het vuur openden. De gehele lucht lichtte op en voor kilometers in de omtrek kon men de helle flitsen der kanonnen zien. Ver achter de Duitse linies schenen de barstende granaten over de grond te dansen als op een electrisch seinbord. De kanonnen hielden geen ogenblik op en na vier uren scheen er nog geen vermindering in de beschieting te komen. Van Duitse zijde kwam er bitter weinig antwoord. (Met het 8e leger in Italië, (AP) 12.5).

ARUBA

IN HET HUIS VAN BEWARING.

Een zekere B, die in het huis van bewaring, dat wij gewoonlijk gevangenis noemen, in voorarrest zat, werd door den cipier gesnapt toen hij bezig was de vloer van zijn cel op te breken. Teneinde erger te voorkomen, wilde de cipier hem overbrengen naar een andere cel. Hiertegen begon B. zich hevig te verzetten en geraakte slaags met den cipier. Een bewaarder die te hulp snelde kreeg eveneens slagen. Als een razende ging B. te keer. Een tweede bewaarder die was komen aanlopen, dacht B. tot kalmte te kunnen brengen door hem verwonden.

Gericht op de arm van B. loste hij een schot uit zijn dienstpistool. Ongelukkigerwijze trof het schot B. in het onderlichaam, waardoor deze levensgevaarlijk verwond werd. Onmiddellijk werd hij naar het hospitaal vervoerd. Volgens de laatste berichten is B. nu na een week aan de beterende hand.

CANADA BESTRIJDT DE HOEST.

Laatste Nieuws.

— **De Duitse radio** meldde, dat „hevige luchtgevechten" plaats vinden boven de Rijn en de Moezel waar formaties van Geallieerde gevechtsbommenwerpers Duitsland binnendrongen.

— **Volgens berichten van de** as zal een uitgelezen Duitse strijdmacht, voorafgegaan door valschermtroepen, Engeland aanvallen op het ogenblik dat de Geallieerde invasie begint. De verste Londense waarnemers nemen deze berichten evenwel met een korreltje zout, omdat zij geloven, dat de nazie-pers deze berichten eerder verspreidt om vertrouwen in de Duitse weermacht te wekken dan de onthulling van mogelijke Duitse plannen voor de verdediging van het vasteland te risqueren.

— **Honderden Geallieerde** vliegtuigen zwiepen door de **Italiaanse** lucht om steun te bieden aan de grondstrijdkrachten in het nieuwe offensief van Generaal Alexander. De gehele morgen was er een dichte bewolking waardoor de tactische luchtmacht weinig kon uitrichten, doch de strategische luchtmacht werd daarom uitgezonden om de vijandelijke verbindingswegen en transportmiddelen in het achterland te bestoken in een poging de vijandelijke verdedigers in de Gustavlinie te isoleren. Gisteren werden ongeveer duizend enkelvluchten uitgevoerd door de Geallieerde luchtmacht in het gebied van de Middellandse Zee.

— **Een bericht** uit Algiers zeide, dat Admiraal Edmond Derrien, de vroegere Commandant van de Franse vlootbasis te Bizerte is veroordeeld tot levenslange gevangenisstraf door de Franse krijgsraad.

— **Volgens berichten van het Italiaanse front zijn de Duitsers in verwoede gevechten verdreven uit enkele stellingen aan het front. Douglas Amafson, een Canadese oorlogscorrespondent, meldt van het front, dat Britse en Brits Indische troepen van het 8e leger de rivieren Rapido en Gari zijn overgestoken en de eerste doelen in de Gustav-linie aanvallen.**

— **Sid Feder** seint van een voorpost van het 5e leger in Italië, dat het artillerie-bombardement van de afgelopen nacht zó enorm was, dat in een bepaalde sector 5000 ronden granaten van groot caliber ontvangen werden binnen een uur. Zo volledig dekte het gordijnvuur het gebied, dat de Duitsers het vuur met geen enkele ronde konden beantwoorden. Het Noordamerikaanse voetvolk was zo enthousiast voor deze grote onderneming, dat alle afdelingen hun doelen op tijd bereikten niettegenstaande de taak om de vijandelijke sterktepunten in de bergen te overkomen.

HET ONDER WATER ZETTEN VAN DE HONDSBOSCH.

Uit Londen wordt gemeld: „Moesten de Duitsers er toe overgaan de Hondsbosse Zeewering te vernielen teneinde Noord Holland onder water te zetten, dan zouden zij hier een moeilijke taak voor zich vinden. Deze grote dijk heeft een lengte van vier en een halve kilometer tussen Petten en Kamperduin en sluit een opening, die daar in de duinen is. Het stelsel is opgebouwd uit dijken, die achter elkaar liggen en werd in het einde van de 19e eeuw voltooid. De dijk is acht meter boven zeepeil, **maar moest men er in slagen een bres in te maken, dan is er geen twijfel aan of een groot gebied zal worden overstroomd en de schade aan de grond zou jaren lang duren. Nederlandse autoriteiten verklaren, dat zij geen schatting kunnen maken van de tijd, die nodig zal zijn om deze gebieden weer droog te leggen; een nadeel voor de Duitsers is, dat het onderwaterlopen ook de Duitse vliegtuigen in dit gebied bedreigt. (Aneta)**

Haitiaanse Grondwet gewijzigd.

Historische zitting van Senaat en Kamer.

PRESIDENT LESCOT HERKOZEN VOOR ZEVEN JAAR

door

Teun Don.

In een historische zitting van de Haitiaanse Kamer en Senaat zijn op 19 April enige veranderingen in de Grondwet van Haïti aangebracht.

Ten eerste is de President, Dr. Elie Lescot, herkozen voor de duur van zeven jaar, hetgeen zijn termijn nu doet uitstrekken tot 15 Mei 1951.

Ten tweede wordt tot na een jaar na tekening van de vrede met alle zich met Haïti in oorlog bevindende staten, van verkiezingen afgezien.

Vooral werd een geheel wetsontwerp door de afgevaardigden Telson en Charlier opgemaakt, in principe aangenomen. Zo zullen vrouwen voor officiële posten in de regering worden benoemd. Van speciaal locaal belang is de invoering van de leerplicht voor het Lager Onderwijs.

De reden van deze verandering in Haïti's grondwet ligt in de troebelen die de laatste tijd in andere Zuidamerikaanse staten zijn voorgekomen. Zeer terecht werd hier begrepen, dat diegenen, die aan het gemeenschappelijk streven der Verenigde Landen in oorlogstijd afbreuk willen doen, — hiervoor met biezondere voorkeur de tijden van verkiezingen uitzoeken. Wil men een soliede, gezonde en betrouwbare buitenlandse politiek volgen, dan moet er zorg voor worden gedragen, dat in het binnenland geen troebelen kunnen ontstaan. Dit wederom is in tijd van oorlog alleen mogelijk wanneer het bestuur volkomen gecentralizeerd is, hetgeen in Haïti, waar de centrale macht altijd in handen van den President is geweest, betekent dat ze nu geheel op de persoon van President Lescot moet worden geconcentreerd en geconcentreerd blijven.

Het feit, dat President Lescot zijn mandaat tot 15 Mei 1951 verlengd heeft gekregen, met daartoe nog grotere volmachten dan hij tot nog toe reeds bezat, is een bewijs van een vertrouwen, zoals dat slechts zelden een staatsman is getoond. In de drie jaren dat hij nu de zeer moeilijke politiek van deze republiek leidt, heeft hij bewezen de man te zijn, die Haïti nodig heeft. Hij is een voorstander van een werkelijkheidspolitiek, doch het schone bij hem is, dat hij telkens weer ideële principes doet gelden. Hij is voor enige samenwerking met de Verenigde Staten van Noord Amerika, doch cultureel zorgt hij ervoor dat zijn land Frans blijft en nooit het contact met de Franse cultuur verliest. Hij laat specialisten op economisch gebied uit de Verenigde Staten overkomen om hier onderwijs te geven en om problemen te bestudren, hij zendt voor speciale vakopleiding jonge Haïtianen naar de Verenigde Staten, hij doet er alles aan wat hij kan om een beter geschoold kader onder de Haitiaanse technici te kweken, dit alles veelal gedirigeerd door een onomstotelijk vertrouwen in de deugdelijkheid van de Noordamerikaanse ideeën op het gebied van techniek, doch op het gebied van geestelijke, culturele infiltratie is de President, zoals ieder rechtgeaard Haitiaan, Frans. Hij nodigde in de laatste zomer nog Canadese professoren uit om hier voordrachten op het gebied van letterkunde, geschiedenis en wijsbegeerte te komen houden; onder zijn leiding en gedrongen door zijn initiatief bezocht het gezelschap van Louis Jouvet Haiti en gaf hier een serie van onvergelijkelijk schone avonden en deed in deze drie weken meer voor Europese propaganda dan jaren economische invloed ooit zouden kunnen opbouwen of vernietigen en zo heeft President Lescot in de ogen van iedereen hier bewezen, de juiste man op de juiste plaats te zijn. Onder zijn beleid heeft Haiti de oorlog aan de asmogendheden verklaard, na Pearl Harbor, maar vóór de Verenigde Staten hiertoe overgingen. Zijn gehele buitenlandse politiek is gericht op een van Haiti's kant althans, realiseren van de Pan-Amerikaanse gedachte. Zo zeer werd zijn streven gewaardeerd, dat zijn reis in October 1943 naar Canada, naar de Verenigde Staten en Cuba een triomftocht is geworden. Zijn ontvangst in Washington, waar hij uitgenodigd werd om, — in het Frans, een twintig minuten lange rede in de Senaat te houden, was zonder weerga ten opzichte van een staatshoofd in Zuid Amerika.

Binnenlands heeft hij getoond nooit van zijn bijkans onbegrensde macht als President misbruik te willen maken. Men behoeft slechts te zien hoe groot die macht is en in welke mate andere Presidenten haar oefenen om te begrijpen hoe na President Lescot de werkelijke ontwikkeilng van zijn land aan het hart ligt. Hij heeft getoond, geensdeels uiterlijke effecten als succes te willen boeken. Met dictatoriaal machtsvertoon zou zij heel gemakkelijk dingen kunnen bereiken, die in andere staten als toonbeelden van vooruitgang worden aangezien. Hij verkiest echter de langzame, de gelijdelijke weg. Hij houdt ervan zijn volk op te voeden. Met op natuurlijke wijze de behoefte naar de voordelen van betere organisatie, van verder doorgevoerde civilisatie te doen voelen. Hij verkiest te leiden, op vaderlijke wijze te overtuigen, boven te dwingen.

Dit alles heeft als gevolg gehad, dat Haiti dan ook geen ogenblik heeft geweifeld hem dankbaar voor alles wat hij reeds voor zijn land heeft bereikt en gedaan, nog zeven jaar het presidentschap, zelfs met grotere volmachten voorzien, toe te vertrouwen. En nu, zoals President Lescot mij dit hedenmiddag verklaarde: „Nu zullen we nog zoveel te harder strijden tegen het analphabetisme." En ten opzichte van het verkiesbaar stellen van vrouwen hoopte hij, dat dit de andere vrouwen te meer zou aansporen zich te ontwikkelen om op deze manier haar land te dienen en eventueel, later, een kiesrecht waardig te worden".

15 Mei a.s. zal president Lescot zijn eed van trouw aan de republiek hernieuwen.

INGEZONDEN.

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie)

Het artikel van den heer Ph. van Leeuwen, „Nederlanders in Frankrijk", verschenen in uw blad van 2 Mei jl., heeft mij biezonder getroffen en het zij mij vergund hieraan enkele woorden toe te voegen omdat de feiten aangehaald door den heer van Leeuwen, een veel juister beeld geven van het lot van vele Nederlanders in Frankrijk, dan de beweringen van sommige anderen die een beslist vals beeld willen ophangen van de zg. medewerking van Nederlandse en Franse autoriteiten in Frankrijk.

Hoe men vluchtte blijve buiten beschouwing.

Wij zijn allen van huis en haard gevlucht om dat leven in veiligheid te brengen en wij hebben daarbij alles in de steek gelaten.

Vele Nederlandse autoriteiten in Frankrijk onder wier hoge bescherming wij ons, goed-vertrouwend, geplaatst hebben, hebben dit vertrouwen beschaamd.

Ik wil hier niet in biezonderheden treden omtrent namen en ervaringen — ik zou in een lijvig boekdeel vervallen — zij zijn evenwel in mijn herinneringen veilig bewaard en in mijn notities nauwkeurig opgetekend.

Het is nu te laat om onze landgenoten die in Frankrijk moesten achterblijven nog te helpen, zij het niet, dat een enkeling zelf de moed en de gelegenheid heeft de levensgevaarlijke onderneming te wagen.

Alle Nederlanders in Frankrijk, en zeker zij, die er van Mei 1940 waren, hadden het land kunnen verlaten, indien zij zich niet van het begin overgegeven hadden aan hoge commissarissen en ex-consuls, die maanden, ja jaren hebben laten voorbijgaan zonder intens stappen tot evacuatie te ondernemen.

Na het eerste convooi, dat in betrekkelijk gunstige tijdsomstandigheden tot stand kon komen, hebben maar bitter weinigen — de vriendjes niet medegerekend — werkelijk de kans gekregen weer „op een convooi geplaatst te worden", zoals dat luidde.

Ook niet als men de reis zelf betaalde; ook niet als uw relaties overzee dat voor u deden en er een visum bij deponeerden; ook niet als men als jonge man zijn diensten aan het Nederlandse leger aanbood!

„Geen scheepsgelegenheid" was de geliefkoosde leuze, terwijl de Joint Distribution Committee, die ten slotte reis- en onderhoudskosten voor meer dan 400 Nederlandse vluchtelingen (waaronder ook niet-Israelietische) garandeerde, wel degelijk scheepsgelegenheid vond.

E.B.K.

[Van redactiewege ingekort].

Kerkberichten.

Week van 14 Mei t/m 20 Mei.
Zo.: Vierde Zondag na het Octaaf van Pasen.
Wo.: Vigilie van Hemelvaartsdag.
Do.: Hemelvaart van Onzen Heer Jezus Christus.

De gelovigen worden dringend verzocht om zoveel mogelijk 's morgens na de H. Mis of 's middags te komen biechten.

CATHEDRALE ST. ANNA-KERK, Otrabanda.

Pastoor: M. J. v.d. Elsen O.P., tel. 1507.

Zondag:
5.30 H. Mis.
7.30 Kindermis.
9.— Hoogmis
19.— Lof.

Weekdagen:
6.— en 6.30 H. Mis.
Iedere avond om 19 uur Rozenhoedje.
Ma., Di. en Wo. kruisdagen, onder de H. Mis van 6 uur wordt de Litanie van Allerheiligen gebeden.
Do.: net als Zondag.
Vr.: 19.— Noveen voor Pinksteren geopend met Veni Creator.
Biechten: 's morgens na de H. Mis, op verzoek en na 16 uur.

H. ROZENKRANSKERK, Pietermaai.

Pastoor: C. v.d. Looy, O.P., tel. 2170.
spreekuren: 8 uur en 19.45 uur.

Zondag:
5.30 H. Mis.
7.— H. Mis.
8.— Kindermis.
9.— Hoogmis
19.— Lof

Weekdagen:
5.30 H. Mis (beh. Za.).
6.— en 6.30 H. Mis.
Di.: 6.45 Congregatie voor de meisjes.
Do.: net als Zondag, met Plechtig Lof en Feestpredicatie om 19 uur.
Vr.: 6.— Gezongen H. Mis voor de vrede
Za.: 6.—, 6.30 en 7 H. Missen
Iedere dag om 19 uur Rozenhoedje voor de vrede.
Biechten: Na de H. Mis, iedere dag tussen 16 en 18 uur, en 's avonds na Rozenhoedje.

H. FAMILIE-KERK, San Mateo.
Pastoor: Th. Exler O.P. tel. 2413.

Zondag:
5.— H.Mis.
6.15 H. Communie uitreiken.
6.30 H. Mis.
7.45 Kindermis.
9.— Gezongen H. Mis, die uitgezonden wordt door de Curom.
19.— Lof

Weekdagen:
6.— en 6.30 H. Mis.
Ma., Di. en **Wo.** 1e Mis om 5.45 uur, om 6.15 uur Processie rondom de kerk, waaronder het zingen van de Litanie van Allerheiligen. **Wo.:** de hele dag gelegenheid om te biechten.
Do.: net als Zondag, zonder uitzending.
Za.: 6.30 Gezongen H. Mis.
Biechten: na Lof. Zaterdag de gehele dag.
Iedere 2e en 4e Zondag van de maand Predicatie in het Nederlands.

KERK O.L.V. VAN DE BERG CARMEL, Groot Kwartier.

Pastoor P. Elie O.P., tel. 1967.
spreekuur: 8 — 10 uur, Zon-, feest- en weekdagen.

Zondag:
5.— H.Mis.
7.— Kindermis.
8.30 Gezongen H. Mis ter ere van de Heilige Maagd van Fatima voor het geestelijk en tijdelijk welzijn van de Portugezen.
17.— Lof met installatie van Zonnekinderen.
Weekdagen: 6.30 H. Mis (behalve Zaterdag).
Do.: net als Zondag.
Za.: 7.— Kindermis
Biechten: elke dag na H. Mis en Zaterdagmiddag.

KERK VAN HET H. HART, Janwé.

Pastoor A. C. de Valk O.P., tel. 2365, spreekuur: 7 — 9 uur behalve Zondag.

Zondag:
5.30 H. Mis.
8.30 Hoogmis.
19.— Lof.
Weekdagen: 6.30 H. Mis (behalve Zaterdag).
Do.: net als Zondag.
Za.: 7.— Kindermis
Biechten: elke dag na H. Mis tot 9 uur. **Za.** van 16 tot 18 uur.

H. TERESIA-KERK, Juicio.

Pastoor H. Penninx O.P. tel. 1367 spreekuur 7 — 9 uur (behalve Zondag).

Zondag:
5.— H.Mis.
8.— Hoogmis
19.— Lof
Weekdagen: 6.30 H. Mis (behalve Zaterdag).
Do.: net als Zondag.
Za.: 7.— Kindermis
Biechten: 's morgens na H. Mis tot 8 uur; Zaterdag van 16 — 19 uur.

KAPEL ST. MARTINUS-GESTICHT.

Zo.: 7.— H. Mis; 16 — Lof.
Weekd. 6.— H. Mis.
Di.: 16.— Lof.
Do.: 17 tot 18 uur Aanbidding voor de vrede.

KERK H. FRANCISCUS VAN ASSISIE, Oranjestad — Aruba.
Pastoor Th. Bartel O.P., tel. 34; spreekuren: alle weekdagen van 7.15 — 8.15 uur, alsmede om 10 uur en om 18.30 behalve 's Zaterdags.

Zondag:
5.30 H. Mis.
7.30 Kindermis.
8.45 Hoogmis.
18.30 Lof.

Journalistiek Leven in Curaçao.

59.

In zijn boek Journalistiek zegt D. Hans, toenmalig voorzitter van de Nederlandse Journalisten-Kring, op blz. 52: „Er is, met name in vroeger tijd, niet immer in verheven zin over de journalisten geoordeeld, evenmin trouwens als over de kunstenaars.

In het algemeen was dit het lot van geestelijke beroepen, waarvan de dragers niet door het bezit van een titel of diploma hun voortreffelijkheid konden bewijzen, die niet aan een bepaalde opleiding gebonden en die men 'zo maar' kon gaan oefenen. Kunstenaars waren comedianten, journalisten nieuwtjesjagers en duimzuigers. In de Tweede Kamer zeide in het midden der vorige eeuw iemand, dat journalisten mensen zijn, die vandaag nieuwtjes verzinnen om ze morgen te kunnen tegenspreken — iets wat in letterlijke zin van sommige Curaçaose scribenten gold —. „De brave Stastok rilde van lieden, die „schrijven voor geld". Bismarcks woord, dat journalisten mensen zijn die hun levensroeping gemist hebben, heeft zeer de publieke opinie van vorige generaties vertolkt en zoals vele kunstenaars, hebben ook vele journalisten hun beroep gekozen tegen de zin van hun ouders. Die tijden zijn voorbij. Het oordeel over de Pers en over de journalisten is op een hoger peil komen te staan en tot een hoger karaat gerezen. Ook hier heeft de arbeid van de Nederlandse Journalisten-Kring goed werk gedaan".

Deze laatste opmerking van Hans geldt gelukkig evenals zijn vorige, welke tussen gedachtestrepen geïnterpoleerd werd ook van Curaçao. Ook op Curaçao heeft de arbeid van de Nederlandse Journalisten-Kring goed werk gedaan. Hieraan is echter iets vooraf gegaan.

Wereldoorlog II en de Pers op Curaçao.

De tweede Wereldoorlog overrompelde de Curaçaose Pers zoals hij de gehele Curaçaose samenleving overrompelde en ontwrichtte. Te veel had Curaçao steeds in geestelijk, cultureel en materieel opzicht op het moederland gesteund. Nieuwe bronnen moesten worden gezocht, nieuwe contacten geschapen. Maar van de Pers op Curaçao kan gezegd worden, dat zij paraat is gebleken. Op Curaçao zijn in alle kringen der bevolking lieden gevonden, die naast hun arbeid vrije tijd gingen wijden aan een vak- of verenigingsblad. Zonder hulp van buiten, zonder vele technische middelen, verscheen enkele maanden na de invasie van Nederland, in September 1940, het eerste nummer van het letterkundige blad **De Stoep** (nr. 155), voordat men in het zoveel grotere en beter toegeruste Oost-Indië met De Fakkel was begonnen.

Tot op heden loopt De Stoep en is het het enige letterkundige blad in het Nederlands met een circulatie over de beide West-Indiën, Noord- en Zuid-Amerika, Engeland en Australië. Dat deed Curaçao. De plaatselijke afdeling van het Algemeen Nederlands Verbond zette hier een eigen verenigingsblad **Neerlandia** (nr. 151) op stapel, dat ook nog in het jaar der invasie, in December 1940, voor het eerst uitkwam, eveneens voordat in Oost-Indië het daar gestichte Nieuw-Neerlandia werd begonnen. En ook Curaçao's Neerlandia circuleert over de gehele aardbol, voor zover die bevrijd bleef van Hitler. Daar zijn de meer specifieke vak- en verenigingsbladen: **Jeugdblad** (nr. 154), dat al op 15 Mei 1940 kon verschijnen omdat voor de invasie feitelijk al tot uitgifte was besloten, evenals het blad **De Politie op Curaçao**, dat 21 dagen na de invasie op 31 Mei 1940 verscheen, maar tot welks uitgifte eveneens reeds voor de invasie was besloten. Uit dit blad, dat een jaar bestond, groeide een van de best verzorgde bladen van Curaçao, het **Militaire- en Politietijdschrift** (nr. 162).

Tot de oprichting van het maandblad **Mikve Israel** werd reeds in het voorjaar van 1940 besloten en in feite verscheen het voor het eerst in Maart 1940, maar door de invasie kreeg het een geheel andere betekenis, juist omdat het een blad was van de Joden, wien het leven in het bezette rijksdeel ontnomen werd. Het is weliswaar geen oorlogsblad in de gewone zin, maar het kreeg een symbolische betekenis, die genoemd zal worden zolang er echte Nederlanders zijn.

Doch daar ontstonden, naast een groot aantal sportblaadjes die vaak ook heel aardig zijn, andere bladen als **Comité Nederland, Vrouwen-Organisatie-Curaçao, Vuur!, Lux, Leiding en Troost,, Economische Berichten, De Passaat,** zijn evenzovele bewijzen van de paraatheid van hen, die op Curaçao aan publiciteit doen, ook al zijn zij dan geen journalisten in de ware zin des woords.

Wat de dagbladpers betreft, terstond na de invasie ziet men hier, evenals in Suriname, een onderlinge toenadering der redacties, die tot dan toe elkander te vaak bestreden en elkander het licht in de ogen niet gegund hadden. Men besefte dat een persfront hier noodzakelijk werd. De oprichting van de Gouvernementspersdienst, waarover in hoofdstuk VII werd geschreven, heeft hiertoe zeer veel bijgedragen. Aan zijn hoofd stond een beroepsjournalist, Mr. E. M. Elias, die misschien te weinig schreef, maar die in elk geval de journalisten, vooral sedert de oude Amigoe di Curaçao dagblad geworden was, dichter tot elkander heeft gebracht.

Wordt vervolgd.